

Het Straatnamen-abc

Spoorstraat

Tussen Brugstraat en Parallelweg-noord

Op 20 september 1839 wordt de eerste spoorlijn in Nederland feestelijk geopend. De stoomlocomotief 'De Arend' doet er 25 minuten over om van Amsterdam naar Haarlem te rijden. Veel mensen vinden het maar niets: het gaat veel te hard en met veel te veel lawaai. Is die nieuwigheid wel nodig en is het wel veilig? In het begin van hetzelfde jaar is bij Gent nog de stoomketel van een vertrekkende trein uit elkaar gespat. Dit kan toch nooit goed gaan en de trekschuit is toch een prima vervoermiddel?

Ondanks al die aanvankelijke scepsis luidt de eerste trein een tijdperk in van enorme verandering. Het traject Amsterdam-Haarlem wordt al snel uitgebouwd tot wat de 'Oude Lijn' wordt genoemd, van Amsterdam naar Rotterdam. De tweede belangrijke spoorlijn wordt vanaf 1843 aangelegd: van Amsterdam naar Utrecht. Meer lijnen volgen, allemaal geëxploiteerd door verschillende spoorwegmaatschappijen. Rond 1900 is de trein het belangrijkste vervoermiddel in Nederland.

Op 1 mei 1865 komt het spoorwegtraject Tilburg – Boxtel gereed en op 1 januari 1868 het traject Boxtel – Vught. Vanaf 1 juli 1866 kan men vanuit Boxtel naar Eindhoven reizen. En tenslotte wordt op 15 juli 1873 de mogelijkheid geschapen om van Boxtel naar Goch en Wezel in Duitsland te reizen.

Het is tegenwoordig bijna niet meer voor te stellen wat voor enorme veranderingen de trein teweeg heeft gebracht in de Nederlandse samenleving. Voor de komst van het spoor is reizen bijzonder tijdrovend, voor de meeste mensen duur, en soms zelfs gevaarlijk. De trein heeft ons land in termen van reistijd veel kleiner gemaakt. De verbeterde verbindingen en het reisgemak hebben veel bijgedragen tot de eenwording van Nederland: mensen uit verschillende streken kregen meer contact en de

staat kon het nationale territorium beter organiseren.

Het spoorwegennet is een voorwaarde voor de industrialisatie van Nederland, die pas na 1870 goed van de grond komt. Grondstoffen, producten en ook arbeiders moeten immers vervoerd worden. En de industrialisatie draagt op haar beurt weer bij tot de verdere uitbouw van het spoorwegennet. In het begin van de twintigste eeuw heeft Nederland een dicht net van spoorwegen. Vanaf de jaren dertig worden echter veel lijnen, vooral de buurtspoorwegen, gesloten. Alle spoorlijnen worden in 1938 ondergebracht bij een nationale organisatie: de NV Nederlandse Spoorwegen, die tot de reorganisatie van 1995 blijft bestaan. De politiek en allerlei belangenorganisaties bemoeien zich intensief met de nu geprivatiseerde NS en haar dienstverlening. Dat geeft aan dat het spoor nog steeds een vitaal onderdeel is van de Nederlandse samenleving.

Bron: entoen.nu

Christ van Eekelen, Heemkunde Boxtel